

ROČNÍK XLVII

6

LISTOPAD - PROSINEC 2010

CENA 12 Kč

ZPRAVODAJ ŠRÁMKOVY SOBOTKY

KOUZLO VÁNOC V SOBOTCE

Mateřské centrum Ďapík, T. J. Sokol. a Městské kulturní středisko Sobotka v tomto roce společně pořádají sérii adventních akcí Kouzlo Vánoc v Sobotce. První z nich byl v neděli **28.11. vánoční koncert dětských sborů Nota a Notička a hudebního kroužku MC Ďapík**,

kteří vede Zdeňka Badová. Koncert byl uzavřen proslovem pana starosty a slavnostním rozsvícením vánočního stromu.

Druhou akcí byla v sobotu **4.12. Vánoční prodejní výstava v sokolovně**. Oba sály sokolovny byly zaplně-

Děti z Notičky pod vedením Zdeňky Badové zazpívaly na soboteckém náměstí.

Foto: Jan Janátka

KULTURNÍ A SPOLEČENSKÉ AKCE V SOBOTCE :

- 17.12. 18:00 Městské divadlo - KAPR Z TOHO NEBUDE - vánoční vystoupení Studia Šrámkova domu
- 19.12. 10:00 náměstí - ŽIVÝ BETLÉM - tradiční akce baráčníků a ZŠ, letos podpořena občerstvením
- 19.12. 15:00 Městské divadlo - VÁNOČNÍ KONCERT DECHOVÉ HUDBY J. KUŽELA
- 25.12. 20:00 sokolovna - ŠTĚPÁNSKÁ ZÁBAVA - písničky pouští Zdeněk Vranovský
- 16.01. 14:00 Šrámkův dům - LEDNOVÉ MATINÉ
- 19.02. 20:00 sokolovna - SOBOTECKÝ PLES - k tanci hraje skupina Premier z Jičína

ny dárkovými předměty. Daly se tu koupit hračky - šité panenky i krásní dřevění koníci, knížky, věci z ovčí vlny, výrobky z chráněných dílen, výrobky charity Li-bošovice, i různé „kousky“ oblečení – např. háčkované čepičky. Především však tu byly maličkosti, které nám pomáhají doma vytvořit kouzlo Vánoc: střídme proutěné zvonečky i skleněné zářivé barevné koule na vánoční stromek, adventní věnce, barevné voňavé svíčky. Pro užitek i ozdobu byl velký výběr pletených košíků. Obdivovali jsme nápaditou bižuterii i ruce těch, kteří ji na místě před zraky diváků tvořili. Probíhal i prodej kosmetiky Ryor. Velkému zájmu kupujících se těšily krásné perníkové chaloupky a ozdobné perníčky.

Nabízely se i služby: ukázky líčení, úprava a malování nehtů, střihání a česání. Hned u vstupu byl barevný dětský koutek – dílnička pro nejmenší.

Prodejní výstava návštěvníky pěkně naladila a připravila na blížící se Vánoce. Členky Sokola zajišťovaly občerstvení.

Všem organizátorům patří poděkování za skvělou akci.

Hned následující den - v neděli **5. 12.** se konal adventní koncert Základní umělecké školy Sobotka nazvaný **Koncert pro čerta a Mikuláše**. Sál spořitelny byl plný a sobotecké děti předvedly, co vše dovedou.

Nejbližší akcí bude v neděli **12. 12. od 15:30 v Městském divadle Pohádka o Budulínkovi** v podání loutkového souboru Popelka z Lomnice nad Pop. A následně od **17:00** hudebně divadelní představení hendikepovaných dětí a mládeže v provedení souboru **Leporelo**.

Na poslední adventní neděli **19.12.** jsou připraveny dvě akce. Tou první je tradiční **Živý betlém** pořádaný baráčníky a ZŠ Sobotka. Druhou akcí, která je určena především seniorům je Vánoční koncert dechové hudby Jaroslava Kužela z Markvartic. Začátek je v 15:00 v Městském divadle a vstup je zdarma.

Jan Janatka, Marie Sekerová

RADNICE INFORMUJE

zprávy z Městského úřadu

KOMUNÁLNÍ VOLBY 2010

Ve volbách do zastupitelstva města Sobotka, které se konaly ve dnech 15. a 16. 10. 2010 kandidovalo 6 volebních stran. V pořadí, jak bylo vylosováno registračním úřadem, to byly následující volební strany: Sdružení nezávislých kandidátů Živá Sobotka se 14 kandidáty, KDU-ČSL s 15 kandidáty, ODS s 15 kandidáty, TOP 09 s 15 kandidáty (jeden z kandidátů, paní Květuše Pažoutová, se však ještě před konáním voleb vzdal své kandidatury), ČSSD s 15 kandidáty, KSČM se 4 kandidáty. Celkem tedy fakticky kandidovalo 77 občanů, ze kterých bylo voleno 15 členů zastupitelstva.

Celkový počet osob zapsaných ve výpisech ze seznamu voličů a jejich dodatků - 1914
Celkový počet voličů, kterým byly vydány úřední

obálky - 1099

Volební účast byla - 57, 42%

Celkový počet odevzdaných úřed. obálek - 1093

Celkový počet platných hlasů - 14 336

SNK Živá Sobotka	3938 hl. - 27,47 %
TOP 09	3244 hl. - 22,63 %
KDU-ČSL	2738 hl. - 19,10 %
ČSSD	2542 hl. - 17,73 %
ODS	1564 hl. - 10,91 %
KSČM	310 hl. - 2,16 %

Jednotlivé volební strany si tedy rozdělily mandáty následovně:

SNK Živá Sobotka – 4 mandáty

1. **Bc. Jan Janatka** - 35 let, 540 hlasů
 2. **Bc. Barbora Špicarová Stašková** - 31 let, 415 h.
 3. **Ing. Jiří Suchánek** - 28 let, 403 hlasů
- se dne 3.11. 2010 vzdal písemně svého mandátu
4. **Dana Vejnárková** - 40 let, 341 hlasů

Za Ing. Suchánka, který se vzdal svého mandátu, nastupuje náhradník v určeném pořadí, kterým je dle zápisu o výsledku voleb **Ing. Petr Macoun** - 41 let, 245 hlasů

TOP 09 – 4 mandáty

1. **Bc. Luboš Patka** - 36 let, 358 hlasů
2. **Ing. Lubor Jenček** - 34 let, 352 hlasů
3. **Martin Pícek** - 45 let, 322 hlasů
4. **Renata Bašová** - 41 let, 268 hlasů

KDU - ČSL – 3 mandáty

1. **Stanislav Tlášek** - 60 let, 478 hlasů
2. **Ing. Jan Jirásek** - 39 let, 381 hlasů
3. **Mgr. Jana Knapová** - 46 let, 279 hlasů

ČSSD – 3 mandáty

1. **Jaroslav Šolc** - 56 let, 367 hlasů
2. **Mgr. Slavomír Kolomazník** - 34 let, 261 hlasů
3. **Irena Mikulecká** - 40 let, 201 hlasů

ODS – 1 mandát

1. **Pavel Kozák** - 41 let, 243 hlasů

USTAVUJÍCÍ ZASEDÁNÍ ZASTUPITELSTVA MĚSTA SOBOTKA

Ustavující zasedání se konalo dne 9.11. 2010 v 18 hodin ve velkém sále spořitelny v Sobotce. Hlavními body programu byly volby starosty, místostarosty, členů rady, předsedy finančního výboru, předsedy kontrolního výboru a určení oddávajících.

Zastupitelstvo vzalo na vědomí zápis o výsledku voleb do zastupitelstva města Sobotka včetně nastoupení náhradníka Ing. Petra Macouna na místo zastupitele Ing. Suchánka, který se vzdal mandátu. Dále zastupitelstvo projednalo a schválilo, že:

- a) starosta bude vykonávat svoji funkci jako dlouhodobě uvolněný člen zastupitelstva
- b) volbu jednoho místostarosty, který bude svoji funkci vykonávat jako uvolněný člen zastupitelstva
- c) další členové rady budou vykonávat svoji funkci jako neuvolnění členové zastupitelstva.

Zastupitelstvem byl zvolen:

- a) starostou města pan **Stanislav Tlášek** (12 hlasů, 3 hlasy se zdržely, nebyl žádný protikandidát)
- b) místostarostou města **Bc. Jan Janatka** (8 hlasů, protikandidát Jaroslav Šolc 6 hlasů, 1 hlas se zdržel)
- c) členem rady **Ing. Lubor Jenček** (14 hlasů), **Bc. Luboš Patka** (12 hlasů), **Bc. Barbora Špicarová Stašková** (8 hlasů). Starosta a místostarosta jsou členy rady ze zákona.
- d) předsedou finančního výboru **Ing. Jan Jirásek**
- e) předsedou kontrolního výboru pan **Jaroslav Šolc**

Na závěr zasedání byli funkcí oddávajícího pověřeni: pan **Jaroslav Šolc**, **Bc. Barbora Špicarová Stašková**, paní **Dana Vejnaršková**, **Ing. Jan Jirásek**, **Mgr. Jana Knapová** (starosta a místostarosta funkci oddávajícího vykonávají ze zákona).

ČLENOVÉ RADY MĚSTA

Stanislav Tlášek (60 let) – starosta města od r. 2006, do r. 2006 osoba samostatně výdělečně činná v oboru vzduchotechniky, člen rady města od roku 1998.

Bc. Jan Janatka (35 let) – místostarosta, vystudoval PF UJEP Ústí n. Lab., v Sobotce žije 10 let, pracoval zde jako knihovník a poté jako vedoucí Městského kulturního střediska.

Bc. Barbora Špicarová Stašková (31 let) – vystudovala sociologii na UK, pracovala jako socioložka a projektová manažerka, v současnosti je na mateřské dovolené.

Ing. Lubor Jenček (34 let) – stavební inženýr a projektant, vystudoval stavební fakultu na ČVUT, pracuje v oboru projektování staveb.

Bc. Luboš Patka (36 let) – projektový manažer ŠKODA AUTO a.s., vystudoval ekonomii na Škoda Auto Vysoké škole.

DALŠÍ INFORMACE

Výstavba sběrného dvora

V březnu 2011 bude zahájena výstavba sběrného dvora v Březenské ulici. Stavební práce by měly skončit v srpnu 2011. Celková cena za realizaci je 13 miliónů korun. Dotace ze Státního fondu život-

ního prostředí (SFŽP), kterou se podařilo sehnat předchozímu vedení města, činí 11 miliónů korun. Podoba sběrného dvora byla zveřejněna v ZŠS 2/2009 a další informace budou publikovány v dalších číslech ZŠS.

3. etapa kanalizace – Šafranice, Šolcova, Jičínská, Na Zadní cestě

V září 2010 začala 3. etapa výstavby kanalizace v Sobotce, poslední, která byla podpořena dotací ze SFŽP. V letošním roce byl vybudován úsek v ulici Šafranice a část v ulici Na zadní cestě. Během zimního období budou Českou speleologickou společností prováděny pod Šafranicí sanační práce ve staré stoce, která poslouží odvodu dešťové vody. Zhruba od března bude stavba pokračovat Šafranicí dále do Šolcovy ulice a Jičínskou ulicí do ulice Na zadní cestě. V září 2011 by měl být položen nový asfaltový povrch v celé délce výkopu. Tato etapa bude stát 35 000 000 Kč, z toho bude 27 027 011 Kč hrazeno ze státní dotace (85% evropské fondy, 5% SFŽP). O zbývajících 10% se podělí VOS a město Sobotka.

Plynofikace – Šafranice, Šolcova, Malé nám. Baštecká

Po ukončení výstavby kanalizace a před pokládkou asfaltu proběhne plynofikace Šafranice, Šolcovy, Malého náměstí a Baštecké. Ukončení prací je plánováno na červen 2011. Cena prací nepřesáhne 2 miliony Kč.

Plynofikace – ul. J. Glazarové

Do konce roku 2010 bude položeno hlavní vedení plynu v ul. J. Glazarové: Jakmile to počasí dovolí, budou budovány jednotlivé přípojky.

Plynofikace – Na Benešově, Bezručova

Na rok 2011 je plánována plynofikace ul. Na Benešově a Bezručovy, která bude napojena na stávající vedení plynu v Jičínské ul.

Podpora zachování obytního oddělení Policie ČR

Rada města podpořila zachování služebny Policie ČR v Sobotce pro rok 2011. Podmínkou je úhrada provozních výdajů budovy, na které se bude podílet Sobotka částkou 150 000 Kč a okolní obce částkou 30 000 Kč. I tato podmínka získala podporu, takže služebna policie v roce 2011 v Sobotce bude.

Oprava soch sv. Jana Nepomuckého

Díky dotačnímu titulu MAS ve výši 90 000 Kč byla opravena socha sv. Jana Nepomuckého u želez-

ničního přejezdu, která byla ve špatném stavu. Celková investice do opravy činila 135 000 Kč. Další socha sv. Jana Nepomuckého, která se bude opravovat, stojí na "Nováku", náměstíčku v Novoměstské ulici. Městu se na její opravu podařilo získat dotaci 135 000 Kč ze Státního zemědělského investičního fondu (SZIF), celkové výdaje jsou vyčísleny na 167 000 Kč.

Veřejné záchody na Humprechtu

Příští rok se bude realizovat modernizace a rekonstrukce sociálního zařízení zámku Humprecht a úprava veřejného prostranství za celkem 793 000 Kč. Předchozímu vedení města se na tuto nutnou opravu podařilo sehnat dotaci ze Státního zemědělského investičního fondu ve výši 450 000 Kč.

Změna ve vedení Městského kulturního střediska

Po zvolení vedoucího MKS Jana Janatky na pozici místostarosty byla vedením příspěvkové organizace Městské kulturní středisko Sobotka pověřena Mgr. Lea Vejclová, která poslední 3 roky působila v Městském informačním centru.

Koupaliště

25.11. byla uzávěrka přihlášek do výběrového řízení na místo správce Městského koupaliště. Přišly 2 přihlášky a rada města bude do konce roku s oběma zájemci individuálně jednat o konkrétních podmínkách provozu. Výsledek jednání bude zveřejněn na začátku roku 2011.

Nová podoba městského webu, úřední deska

Městský úřad ve spolupráci s Městským kulturním střediskem připravuje novou podobu soboteckých webových stránek s přehlednou úřední deskou a aktualitami. Web bude spuštěn v lednu.

VÝSLEDKY VOLEB V OKOLNÍCH OBCÍCH

OSEK

Josef Rejman - starosta (S), Libor Mocák - místostarosta (M)

LIBOŠOVICE

Vít Svoboda (S), Michal Taneček (M)

MLADĚJOV

Petr Hornig (S), Vratislav Kozák (M)

SAMŠINA

Jiří Knížek (S), František Drbohlav (M)

MARKVARTICE

František Šolc (S), Ing. Romana Tomášů (M)

ZÁMOSTÍ - BLATA

Ing. Miloslav Adamec (S) Zdeňka Bažantová (M)

OHAŘICE

Eva Erbanová (S)

OPRAVA SOKOLOVNY

Letošní rok byl pro naši tělocvičnou jednotu ve znamení rekonstrukce stropu velkého sálu a výměny oken v malém sále. Každý z vás, kdo někdy realizoval nějakou opravu na svém domku, poznal dobře, kolik úsilí to představuje. Počínaje projektovou dokumentací, sehnáním finančního krytí, výběru nejvhodnějšího dodavatele, vlastní realizací práce vybraným dodavatelem a platbou konče.

Jsem ráda, že tato časově náročná práce přinesla své ovoce: Naše tělocvičná jednotka získala prostřednictvím „Obecně prospěšné společnosti pro Český ráj“ finanční prostředky díky dotaci SZIF z Programu rozvoje venkova ČR, a to částku 566.951,- Kč. Na tomto místě bych chtěla poděkovat Městu Sobotka za účelový finanční příspěvek 60.000,- Kč.

Po finálním velkém úklidu po ukončení dodavatelských prací mohlo proto s novým školním rokem začít pravidelné cvičení všech našich oddílů a již tradiční kurz společenského tance.

Závěrem bych chtěla touto cestou poděkovat členkám výboru naší tělocvičné jednoty a všem ostatním členům jednoty, kteří se nezištně podíleli na výše uvedené akci a ve svém volném čase zdarma odpracovali stovky hodin. Jsem přesvědčena, že s touto partou obětavých lidí se nemusím obávat, ba i zdravě zariskovat a podat další žádosti o dotace z národních i evropských fondů, které povedou k vylepšení výrazné budovy města.

Ráda bych vyzvala i vás, přijďte si do sokolovny zacvičit nebo zatančit!

Jana Šlechtová, starostka T.J. Sokol Sobotka

*Úklid sokolovny po opravě stropu.
Sokolové a sokolky po úklidu.*

BOHUSLAV RAÝMAN BADATEL, UČITEL A ORGANIZÁTOR VĚDY

Pod názvem shodným s titulkem se 13. října konal v budově Karolina v Praze celodenní seminář, který spoluorganizovaly Masarykův ústav a Archiv AV ČR, Kabinet dějin vědy Ústavu pro soudobé dějiny AV ČR, Ústav dějin a Archiv Univerzity Karlovy a Česká společnost chemická. Při slavnostním zahájení promluvil v Malé aule Karolina prorektor Univerzity Karlovy prof. dr. Ivan Jakubec a místopředseda Akademie věd ČR prof. dr. Jaroslav Pánek. Uvádíme jednotlivé řečníky a témata zabývající se Raýmanovým životem a četnými aktivitami: Martin Franc: Proč připomínat Bohuslava Raýmana; Karol Bílek: Mládí Bohuslava Raýmana a jeho vztah k Sobotce; Marek Ďurčanský – Petr Cajthaml: Bohuslav Raýman a pražská univerzita; Vlasta Mádllová: Bohuslav Raýman a Česká akademie pro vědy a umění; Jiří Jindra: Bohuslav Raýman – fyzikální chemik?; Jan Janko: Raýmanovo pojetí vědy a jeho kritické; Soňa Štrbáňová: Raýmanova osobnost ve světle jeho fondu v Památníku národního písemnictví.

Dovolila jsem si pozdravit účastníky semináře jménem města Sobotka a informovat o odhalení pamětní desky tomuto významnému rodáku 18. září 2010.

Marie Sekerová

BOHUSLAV RAÝMAN A SOBOTKA pokračování ze ZŠS 5/2010

Ale vraťme se k osudům Bohuslavovým. Mladoboleslavské gymnázium začal navštěvovat ve školním roce 1864/65. Přišel sem z hlavní školy mladoboleslavské. Poručíkem mu byl obchodník Václav Pech z Roudnice. Finanční situace rodiny asi nebyla nejlepší, matčina měsíční penze byla 17 zlatých, proto po dobu studií od sekundy do oktávy byl Bohuslav osvobozen od placení školného. V primě snad matka nestihla podat včas potřebnou žádost. Později občas pomohl strýc, thurntaxisovský lesní z nedaleké Loučeně.

Bohuslavův ročník zažil stěhování školy do nově postavené budovy a byl první, který maturoval po absolvování osmiletého studia. Během něho se projevovala velká „úmrtnost“ žáků. Do primy nastoupilo celkem 61 hochů, maturantů bylo roku 1872 jen 17. Raýman se po celou dobu studií držel mezi šesti nejlepšími ve třídě; na konci sexty byl premiantem, septimu a oktávu absolvoval jako druhý nejlepší ve třídě.

V celkovém hodnocení prospíval s vyznamenáním. Do školy chodil pilně, bez absencí, prvních 8 omluvných hodin měl až v kvintě, 2 v sextě a 37 v oktávě. Mravné chování měl vždy *vzorné* nebo *chvalitebné*, pilnost *vytrvalou* (v I. pololetí primy byla označena jako *velmi snažná*, o rok později jako *neunavená*). V primě a sekundě se také ještě známkovala pozornost, tu měl studentik stále *upiatou*, *neodvrácenou* nebo *stále čilou*. Hodnotila se i úprava písemných prací, zde se střídalo hodnocení *čistý*, *spořádaný*, *velmi čistý*, *úhledný*, *velmi slušný*, *velmi úhledný*, jen v I. pololetí tercie se objevuje jako výsledek termín *čistotný*, *ač příliš stísněný*.

V jednotlivých předmětech většinou střídal známky výborný, výtečný, chvalitebný, výjimečně byl dobrý – tedy řečeno dnešní terminologií – jedničky a dvojky,

výjimečně dostal trojku. Potíže mu dělaly okrajové předměty – zpěv a tělocvik (ty však nejsou ve školních výkazech v každém roce uváděny), částečně i řečtina a další jazyky. S rostoucím věkem se známky zlepšovaly. Údajně se sprátil s historikem prof. Jaroslavem Golem.

Chemie jako samostatný předmět vyučována a hodnocena nebyla, přesto ji odešli studovat 3 maturanti. Maturitní komisi předsedal zemský školní inspektor Jan Kvíčala, protokol o prvních maturitních zkouškách byl uzavřen 30. července 1872.

Vypisovat další životní osudy Bohuslava Raýmana není cílem tohoto příspěvku. Uvedme pouze stručně hlavní životní fakta. Po studiu chemie v Praze (Vojtěch Šafařík), v Bonnu (Alfred Kékulé) a v Paříži (Adolph Wurtz, Charles Friedel) se vrátil do Prahy a roku 1877 se stal postupně asistentem a po roce soukromým docentem chemie na Českém polytechnickém ústavu Království českého (od roku 1879 České vysoké škole technické), pak roku 1882 docentem honorovaným. Tohoto postu se vzdal roku 1907. Bydliště měl v letech 1873-1878 na Malé Straně v Míšeňské ulici čp. 66, v letech 1878-1879 na Novém Městě v Mariánské, nyní Husově ulici čp. 919 a v letech 1879-1885 na Koňském trhu, nyní Václavském náměstí čp. 804/64.

V postavení docenta začal roku 1887 působit i na pražské univerzitě. Zde se stal roku 1890 mimořádným a roku 1897 řádným profesorem. V roce 1902/3 byl děkanem filozofické fakulty. Při založení ČAVU se stal roku 1890 jejím řádným členem a tajemníkem II. třídy, od roku 1899 do smrti generálním tajemníkem. Aktivně pracoval v mnoha spolcích. Patřil k odpůrcům pravosti Rukopisů královédvorského a zelenohorského. Byl důstojníkem řádu Františka Josefa I.

Redigoval *Časopis Spolku chemikův českých, Živu* (s F. Marešem, později s B. Němcem), *Listy chemické* (s K. Preisem), *Českou revui* (s J. Vrchlickým), *Bulletin International*, *Věstník a Rozpravy ČAVU* i *Věstník Královské české společnosti nauk, Ottův slovník naučný, Památník 2. sjezdu českých lékařů a přírodopýtců*. Od roku 1877 publikoval v zahraničí. Největšími a nejznámějšími díly prof. Raýmana jsou *Chemie organická pro vysoké učení české* (s M. Nevolem 1881, 2 sv.), *Chemie organická* (1895-1896, 2 sv.), *Chemie theoretická* (1884), *Chemie v biologii* (1892), *Uhlohydraty a glykosidy* (1893), *Inverze sacharosy vodou* (s O. Šulcem 1896), *Vědy přírodní a technické na sklonku století* (1891), *Kekule rytíř ze Stradonic, zakladatel chemie organické* (1897), posmrtně *Přírodovědec a otázky dneška* (1913, red. B. Němec).

Dne 12. května 1885 se prof. Bohuslav Raýman v pražském kostele u sv. Štěpána oženil s dcerou očního lékaře, univ. prof. Josefa Schöbla Bertou (17. 7. 1866 – 17. 6. 1945), přítelkyní Karoliny Světlé. Bydleli na Novém Městě v Kateřinské ulici čp. 1476/36 (1885-1888), dále na Smíchově čp. 586 (1888-1891), nakonec na Malé Straně na Novém, nyní Malostranském nábřeží čp. 563/3 (1891-1910).

Raýmanovi měli syny Bohuslava (* 4. 4. 1886, redaktor ČTK), Miloše (* 8. 5. 1889, MUDr.), Radima (* 6. 6. 1902, MUDr.). Prvoroznému Bohuslavovi byli v kostele u sv. Štěpána za kmotry babička Marie Raýmanová a dědeček prof. Josef Schöbl.

Profesor Bohuslav Raýman zemřel 16. září 1910 v Praze ve věku pouhých 58 let, pohřben je na Smíchově na Malvazinkách (oddělení C I 26). Nad rakví promluví prof. Karel Vrba, Bohuslav Brauner a Emil Votoček. Spolu s Bohuslavem Raýmanem v hrobě odpočívají jeho matka Marie, manželka Berta a bratr Karel s chotí Antonií. Náhrobek zhotovil pražský kamenický závod Otto Sandtnera. Hrob je dnes značně zanedbaný.

Raýmanův hrob. Foto: Hana Kábová

Na závěr ještě pár slov o pozdějším vztahu Sobotky k osobnosti prof. Bohuslava Raýmana. Jak jsem se již zmínil, po odstěhování rodiny do Mladé Boleslavi jakékoliv vzpomínky na ni ve městě nadlouho vymizely. Známy chemik není zahrnut ani do sborníku Václava Jaromíra Černého *Památník soboteckých a okolních rodáků*, který byl vydán k 1. sjezdu rodáků roku 1882. Černý zde stručněji či obsírněji zaznamenal životopisné údaje 161 zemřelých i žijících osobností, o Raýmanovi však asi nevěděl. Jinak by docenta České vysoké školy technické jistě zařadil, vždyť tu nacházíme jména daleko mladších a nevýznamně postavených mužů (a jedné ženy). Je mezi nimi i mnoho techniků a chemiků, hlavně odborných pracovníků cukrovarů, kteří Raýmana museli znát, vždyť jim bylo v době vydání Památníku 22 až 25 let (František Donát, Karel Eger, Heřman Gans, Gustav Hýsek, Jan Pelda aj.). Přesto na něj redaktora sborníčku neupozornili.

Že Raýmanovi zcela přerušili styky se Sobotkou, dosvědčují i různé vzpomínkové knížky a články místních rodáků (Josef Ladislav Turnovský, Ferdinand Mačenka, Václav Maria Dufek ad.) o životě ve městě v 2. polovině 19. století, které o Boh. Raýmanovi mlčí. Jen v článku ve sborníku *Na památku účastníků 3. sjezdu rodáků a přátel města Sobotky a okolí 1906* a později v

Pásmu vzpomínek ho připomněl Ladislav Novák (ovšem v 1. vydání knihy z roku 1941 s chybnou iniciálou křestního jména). Pokud víme, nikdo z rodiny se neúčastnil ani slavných rodáckých sjezdů v letech 1893 a 1906.

Až Raýmanovo úmrtí vyvolalo regionální odezvu. *Věstník sobotecký* (roč. 19, 1910, č. 10, s. 182) uveřejnil čtyřřádkovou zprávu: „*Prof. dr. Raýman zemřel. V širokých kruzích oblíbený, ve světě vědeckém věhlas požívající profesor raněn byl mrtvicí a 22. září skonal. S ním odešel z řad českých učenců člověk lidový, který při tom zaujímal ve vědě chemické místo vynikající. Narodil se 7. prosince 1852 v Sobotce.*“

A následovalo opět oboustranné mlčení. Rodácký sjezd v roce 1920 na něm nic nezměnil. Až polovina dvacátých let prolomila ledy. Jeden z ředitelů Živnobanky, sobotecký rodák Miloš Pelda, založil s několika přáteli v roce 1925 Kruh rodáků a přátel města Sobotky a okolí v Praze a stal se vůdčí osobností chystaného 5. rodáckého sjezdu. Připravil do jeho programu překvapení – vyvolal velkou rodáckou sbírkovou akci, a tak mohl být 28. srpna 1927 odhalen na soboteckém hřbitově pomník známých soboteckých rodáků jinde pohřbených. K jeho realizaci získal přední umělce – architektonicky ho vyřešil Pavel Janák a bronzové medailony šesti nejznámějších v Praze pohřbených Soboťáků vytvořil Karel Pokorný. Cti alespoň takto spočinout mezi svými se dostalo řediteli Zemského archivu Františku Dvorskému (1839-1907), dramatikovi Františku Věnceslavu Jeřábkoví (1836-1893), organizátoru českého zdravotnictví Hynku Pelcovi (1844-1915), chemikovi Bohuslavu Raýmanovi (1852-1910), pražskému primátorovi Jindřichu Šolcovi (1841-1916) a spisovateli Josefu Ladislavu Turnovskému (1838-1901). Pro zajímavost uvádím, že ještě v březnu 1926 Kruh ve svém oběžníku o Raýmanovi neuvažoval (mezi navrhovanými byli tehdy volyňský Čech P. Václav Hrdlička a hudebník Ferdinand Mačenka), teprve v říjnu roku 1926 se Raýmanovo jméno v seznamu objevuje. Na zřízení pomníku přispělo asi 400 dárců, mezi nimi jediný příslušník rodu Raýmanových – pražský lékař MUDr. Miloš Raýman částkou 280 Kč (podporoval akce Kruhu i v dalších letech). O události podrobně referovaly po celý rok *Věstník sobotecký*, drobné tisky Kruhu rodáků a celostátní i regionální noviny a časopisy.

Pak už se památka Raýmanova v Sobotce nevytratila. Na správný dům, kde se Raýman narodil, upozornil roku 1931 Václav Vilímek (*Rodné domy čelných občanů soboteckých a zlidovělé názvy míst*, *Věstník sobotecký* 41, 1931, s. 174-175). Různými články a zprávami připomněl a připomíná jeho zásluhy a výročí regionální tisk, zvláště *Pojizerské listy* a *Zpravodaj Šrámkovy Sobotky*. Když jsem zpracoval v LA PNP Raýmanův osobní archivní fond a tiskem vyšel v roce 1989 jeho soupis, pohotově na něj ve Vesmíru upozornil sobotecký rodák RNDr. Karel Samšíňák. Ten psal vzpomínku na Raýmana i do *Živy* roku 1963. Zatím posledním důkazem, že Bohuslav Raýman a Sobotka k sobě patří, je odhalení pamětní desky na jeho rodném domě 18. září 2010.

Karol Bílek

(Zkrácený a upravený text příspěvku, předneseného 13. 10. 2010 na semináři pořádaném v Karolinu.)

TRADICE ZAVAZUJE

Místní i přespolní příznivci oblíbených podzimních posezení v Hotelu Český ráj v Libošovicích uvítali jejich letošní pokračování. Organizačně a finančně je podpořila Obecně prospěšná společnost pro Český ráj, Místní akční skupina Český ráj a Střední Pojizeří se sídlem v Sobotce – www.craj-ops.cz

V pátek 15. října 2010 usedli do připravených „Křesel pro hosty“ legendy českého fotbalu. Pozvání hostinského Miroslava Drbohlava přijali dva známí fotbaloví internacionálové - **Antonín Panenka** a **Stanislav Levý**. Oba fotbalisté ochotně po celé dvě hodiny odpovídali na všetečné otázky sportovních fanoušků. Zvláště účast mladých přátel fotbalu byla pro pořadatele potěšující.

Na své si přišli o týden později, v pátek 22. října, vyznavači automobilového sportu. Zajímavé vyprávění **Ladislava Křečka**, automobilového závodníka, úspěšného účastníka mnoha domácích a zahraničních závodů, doplňovalo průběžně promítání různých rallye, z nichž se mnohé odehrávaly přímo v našem regionu. Mezi nejznámější automobilové závody spojené se jménem Ladislava Křečka samozřejmě patří Rallye Bohemia. Podrobně o životě skvělého sportovce, letošního šedesátníka, pojednává výpravná kniha "Když Křeček prášil", kterou si fanoušci mohli přímo na besedě zakoupit a nechat podepsat.

Třetí setkání v pátek 29.10. 2010 přilákalo na besedu stovku posluchačů širokého věkového rozpětí. Možnost nahlédnout do profesionální služby v armádě dal mladý poručík **Lukáš Pícek**, rodák ze Staňkovy Lhoty. Jako příslušník provinčního rekonstrukčního týmu v Afghánistánu plnil úkoly české mise. V dobře připravené obrazové prezentaci představil Afghánistán jako zemi, kterou se mnoha útočníkům v celé historii nepodařilo porazit. Zemi ovládanou islámem, plnou nerostných surovin, bídy a jako největšího producenta opia. PRT Armády České republiky je umístěn na americké základně Shank, v kraji Lógar. Videozáznam poodhalil život na základně i v této zemi, každodenní starosti i povinnosti nejen českých vojáků. Posluchači, mezi nimiž byli spolužáci ze sobotecké základní školy i jičínského gymnázia, se ptali na všechno možné, včetně hygieny, stravování a sexu. Otázky pan Pícek zodpovídal ochotně a vtipně. Protože ovládá velice dobře angličtinu, byl vybrán na další misi na stejné místo v únoru 2011.

Mediálně známým hostem čtvrtého libošovického večera byl v pátek 5. listopadu novinář, publicista, scenárista, rozhlasový a televizní redaktor a moderátor **Václav Žmolík**. Jeho příjemný, kultivovaný hlas znají posluchači rozhlasové stanice Radiožurnál, z mnoha pořadů i televizní diváci. Hubojedský chalupář pravidelně zájemcům přibližuje více či méně známá místa v naší zemi. Sousedské setkání bylo doplněno prodejem a autogramiádou jeho knihy Po Česku.

Pátým hostem podzimní série pořadů „Posezení se zajímavými lidmi“ byl v pátek 12. listopadu záněcný odborník na slávky, upřímný milovník a ochránce přírody **Pavel Kverek** z Kněžmostu. Rodák z Dolního Bousova, profesí umělecký kovář a zámečník, svým nadšením a poutavým vyprávěním dokáže posluchače

doslova strhnout. Vlastní pílí se vypracoval na největšího znalce a odborníka života slávek u nás. Člověk vpravdě renezanční pomáhá objevovat malým i velkým přátelům přírody její skrytá tajemství. Ochranářská křídla rozprostírá a své pozorování provádí na rozsáhlém území, od Humprechtu k Jizeře. Dobře zná „statečnou krajinu Mladoboleslavska“. Každoročně první květnovou sobotu zve milovníky přírody a ptáků na „Vítání ptačího zpěvu“. Jako člen České ornitologické společnosti a Kroužkovací stanice Národního muzea v Praze se zúčastňuje odborných konferencí domácích i mezinárodních. Za pozornost stojí i jeho webové stránky <http://pavelkverek.blog.cz>.

Závěrečné téma v pátek 19. listopadu zavedlo nečtyřicet návštěvníků do oblíbených míst chorvatské Dalmácie. Kvalifikovaným průvodcem se stal hořický cestovatel **Pavel Bičič**. Dvouhodinové promítání více či méně známých míst bylo zvláště pro libošovické účastníky sousedských dovolených příjemným vzpomínáním na vydařené společné červnové zájezdy. Zprávy a fotodokumentace z jednotlivých besed jsou vystaveny na webových stránkách www.libosovice.cz.

Alena Pospíšilová

ŽIJEME POSPOLU, ČTEME SI POSPOLU ANEB SE SOBOTKOU V SOBOTCE

Návštěva Základní školy v Sobotce je pro mě vždy malým svátkem. Vyvolává vzpomínky na školní léta vlastní i našich dcer. Je příjemné přivést do dnešní tak pěkné budovy, vyzdobené květinami a výtvarnými díly žákyň a žáků, vzácného hosta. Příležitost „pochlubit se“ krásnou školou se mně naskytla v pondělí 8. listopadu. Z Olomouce do Sobotky přijel na besedu PhDr. Jan Sobotka, zkušený pedagog a spisovatel. Zvídaví pátáci si v útulné školní knihovně přátelsky popovídali s autorem pohádek Čert Pepiáš a Čert Pepiáš, kouzelníci a čarodějové. Zajímalo je, jak a kdy se člověk stane spisovatelem, jaké znalosti jsou k tomu zapotřebí, jaký je vztah nositele jména Sobotka k Českému ráji. Pozornými posluchači byli na druhé besedě i sedmáci a deváťáci. Poděkování a uznání za organizování podobných akcí patří vedení školy, které se snaží mnoha projekty pečovat o všeobecný rozvoj osobnosti svých žáků. Jedním z nich je i dlouhodobý celoškolský projekt nazvaný „Žijeme pospolu, čteme si pospolu“. Přispívat nejrozličnějšími formami k mezigeneračnímu sblížení, podpoře dětí ve čtení, tvůrčímu psaní, ke smysluplnému naplňování volného času, to vše je velmi potřebné a důležité.

Hodně sil a radosti přeje s úctou bývalá sobotecká knihovnice Alena Pospíšilová

BLAHOPŘÁNÍ „NEVIDITELNÝM HEREČKÁM“ HANĚ MACIUCHOVÉ A HANĚ KOFRÁNKOVÉ

Sympatický časopis Týdeník Rozhlas vyhlásil již po čtrnácté posluchačskou anketu o nejpobornější herecký výkon na vlnách Českého rozhlasu v sezóně

2009/2010. K ocenění srdečně blahopřejeme oběma „naším“ milým Haničkám. Hana Maciuchová získala prvenství za své ztvárnění role Emmy Göringové v rozhlasové hře Enigma Emmy Göringové, za roli madam Pommeray v rozhlasové hře Tektonika citů a za interpretaci četby na pokračování z románu Jung Changové Divoké labutě.

Druhé místo obsadila Hana Kofránková za interpretaci četby na pokračování Navzdory básník zpívá, autorka Jarmila Loukotková, režie Lubomír Koníř a za interpretaci četby na pokračování Polské pověsti, autorka Luisa Nováková, režie Hana Kofránková.

Oběma dámám přejeme hodně zdraví a těšíme se s nimi opět na setkání v Sobotce.

Alena Pospíšilová

SVATOMARTINSKÉ SETKÁNÍ SE SVĚTÝLKÝ

Občanské sdružení Malechovice uspořádalo v sobotu 13. listopadu 2010 již čtvrté Svatomartinské setkání se světýlky.

V 17 hodin se sešlo přes třicet dětí a dospělých u železniční zastávky. Odtud se s blikajícími lampiony, lucerničkami i čelovkami vydali na lehce dobrodružnou cestu. První zastávka je tradičně u sochy patrona obce sv. Jana Nepomuckého v zatáčce silnice z Rovně do Libošovic. Zde byly poprvé použity spolkové zpěvníčky a zazpívána píseň Čechy krásné, Čechy mé. Poté se průvod vydal na Novákův kopec. Na návrší u lavičky čekal na zvědavé děti tajuplný pohled na osvětlené Trosky a symbol svátku sv. Martina, bílý kůň. Ten ovšem pouze namalovaný. Došlo i na drobné sousedské občerstvení a dalších hodně písniček. Přálo nám počasí, bylo nám vespek hezky.

Máte-li chuť si s námi také zazpívat, zveme Vás na Nový rok, 1. ledna 2011 ve 12.00 hod. na společné uvítání nového letopočtu a připtek.

Alena Pospíšilová

ČERNÍNSKÝ PODVEČER NA HUMPRECHTU

V neděli 10. října 2010 se na zámku Humprechtu konalo představení výsledků práce badatelského a edičního týmu připravujícího k vydání cestovní deník hraběte Heřmana Jakuba Černína z Chudenic. Tento kavalír, od jehož úmrtí uplynulo v tomto roce 300 let, byl svým otcem Humprechtem Janem vyslán na cestu po Evropě, z níž mu zasílal jednak dopisy, jednak opisy ze svého cestovního deníku. Na jejich základě a s využitím další rodinné korespondence vznikl pořad pro tři mužské a jeden ženský hlas: Heřmana Jakuba, jeho bratra Tomáše Zachea, Humprechta Jana a jeho manželku Dianu Marii, doprovázený produkcí dobové hudby. Překvapivě živé byly zejména otcovské úvahy a rady zdařile interpretované Zdeňkem Hojdou, dojemně vyznívaly dopisy matky synovi. Působivá koláž by jistě byla vřele přijata i širším publikem, doufáme proto, že aktéři budou přizváni například k vystoupení při Šrámkově Sobotce. Nepočítáte-li, že najdete dostatek času začíst se do stráněk Černínova cestovního deníku, nenechte si opakovaní pořadu ujít!

Jan Bílek

KULTURNÍ KALENDÁŘ

30. 11. 1740 zemřel majitel velišského panství **František Josef Schlik**, který k němu roku 1709 přikoupil Samšinu a okolí. 25. 11. 1750 zemřel sobotecký rodák, sochař **Martin Jelínek**. 14. 12. 1820 se v Žernově narodil sochař **Josef J. Zeman**, jehož díla jsou i na starém markvartickém hřbitově u kostela. 25. 11. 1830 se v Sobotce narodil generál **Ludvík Sokol z Jalodolu**. 20. 12. 1830 se v Sobotce narodil benešovský právník **František Horák**. 10. 12. 1840 se v Markvarticích narodil středoškolský profesor a odborný spisovatel **Jan Švorc**. 25. 12. 1850 se narodil dlouholetý učitel na Rovni **František Kaván**. 8. 11. 1890 se narodila spisovatelka našeho kraje **Blažena Kodlová**. 18. 12. 1890 zemřel vynikající sobotecký hodinář **Jan Prokeš**. 25. 12. 1900 se v Chocnějovicích narodil významný archeolog **Jan Filip**, autor knihy Dějinné počátky Českého ráje. 8. 12. 1920 zemřel ředitel sobotecké měšťanské školy **Antonín Rais**, bratr spisovatele K. V. Raise. 26. 12. 1930 zemřel mladý sobotecký spisovatel **Ladislav Volf** a o den později významná činitelka soboteckých spolků **Dori Weinmannová**. 8. 12. 1950 zemřel sobotecký vlastivědný spisovatel generál **Josef Pícek**, bratranec Fráni Šrámk. 8. 12. 1970 zemřel bývalý předseda MNV Sobotka **František Novotný**. 16. 12. 1970 tragicky zahynul sobotecký lékař **Jiří Filsak**. 23. 11. 1980 zemřel **Miloslav Podhorský**, jeden z vůdců protifašistického odboje na Sobotecku. 15. 12. 1990 zemřel v Liberci významný sobotecký historik a archivář **Vladimír Ruda**.

-KB-

DO SOBOTECKÉ KNIHOVNIČKY

Před nedávnem vyšly dva zajímavé cestopisy, které se dotýkají i Sobotecka. Jejich sepsání však dělí téměř dvě stě let.

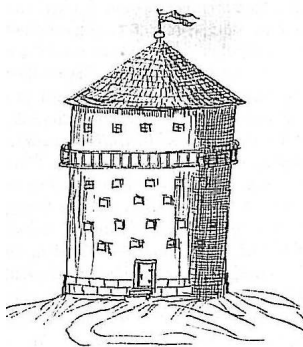
První s názvem **Putování po českých hradech (1814-1818)** napsal **Karel Kramerius** (1797-1874), syn známého českého obrozeneckého nakladatele Václava Matěje Kramera. Vydalo ho česky a německy v roce 2010 Scriptorium Dolní Břežany, edice je dílem Marceily Kalašové, německý originál přeložili do češtiny Jindřich Schwippel a Michaela Váňová, kniha má 628 stran. Karel Kramerius se zde jeví jako předchůdce Karla Hynka Máchy. I on vystudoval práva, píše povětšinou německy a své texty doprovází kresbami spatřených hradů a zámků.

Náš kraj prošlapal s přítelem Karlem Michelem v září 1815. Poznali Hruboskalsko, Trosky, Valečov, Turnov, Jičín, Mnichovo Hradiště, Mladou Boleslav atd. 20. září se vydali z Jičína přes Sobotku a Dolní Bousov do Doumoušnic. Cestou „ovocnou alejí“ minuli Drštěkryje a Samšinu, pokochali se výhledem na Bezděz a najedli se v domě obchodníka Josefa Hájka, na něhož měli doporučující dopis. Prohlédli si kostel a jeho monstranci, poštovní stanici, pak zámek Humprecht s bažantnicí, lesovnou a poplužním dvorem. V Dolním Bousově si povšimli rozdílů mezi zděnými domy soboteckými a dřevěnou zástavbou bousovskou. Zde obdivovali kostel sv. Kateřiny a dřevěnou radnici uprostřed náměstí. Od-

počinuli si a dobře se najedli u faráře Jana Grossingera a přes Řitonice došli do Domousnic, kde v hostinci přenocovali.

Popisy přírody a jednotlivých míst jsou zpestřeny záznamy o setkáních se zajímavými lidmi, nejplastičtěji vystupuje postava mladého P. Antonína Marka. Poutníci se chtěli setkat i s P. Františkem Vetešníkem, ale mýjeli se.

Pro nás je asi nejpřekvapivější Krameriova kresba Humprechta (viz obrázek), která je v edici reprodukována. Připomíná trochu dětský obrázek. Byla asi kreslena dodatečně a záměček si není příliš podobný, je zde mnoho pater oken pod ochozem,

chybí zúžení zdiva nad ochozem i dvouramenný kříž. Ovšem asi správně chybí les kolem zámku, který znovu dorůstal až v 2. polovině 19. století. Je to pravděpodobně druhá nejstarší zachovaná kresba zámku (po J. Schnirchovi), nepočítáme-li stavební plány a pohřešovaný obraz Humprechta z dávné černínské galerie.

Edice je připravena velmi zodpovědně, podrobné poznámky vhodně dokreslují dílo. Některé regionální údaje mohly být úplnější (poznámka 345 o J. Hájkovi na s. 369) nebo se nemusely opakovat tradiční chyby (poznámka 40 na s. 211, že F. Vetešník byl děkanem v Turnově). I edice dalších krajových cestopisných deníků mohly být připomenuty (turnovský Michal Kotler, mrkvojedský Matěj Balcar aj.).

Druhý cestopis je naopak nejsoučasnější. Napsal ho **Zdeněk Susa** a jmenuje se **Krkonošská pouť. Po stopách Karla Hynka Máchy**. (Středokluky 2010, vl. nákl., 367 s.). Autor neskrývá, že mu byla inspirací Máchova Pout' krkonošská – tak jako již řadě zájemců před ním. Prochází s dalšími účastníky výpravy jednotlivá místa, která básník navštívil (nebo mohl navštívit), všimá si i jejich okolí a sleduje rozdíly vzhledu míst a krajiny. Výklad je psán populární formou, přístupnou i mládeži. Tak se zde dovídáme mnoho zajímavého o Troskách, Libuni, Mladějově, Pařezu, Prachovských skalách atd. Vše doprovází množství kvalitních barevných fotografií.

S radostí upozorňujeme v dnešní knihovničce také na dvě knížky současného soboteckého básníka **Josefa Jindry**. Ve 2. vydání, tentokrát s ilustracemi Kateřiny Krausové, vychází sbírka **Bělení prádla** (80 s.) a zároveň s ní spatřila světlo světa nová sbírka **Střípky v zemi** (64 s., ilustrace Martina Bachová, Kateřina Krausová a Hana Srbová). Obě vydalo r. 2010 nakladatelství Prestar Modřišice u Turnova. Zaujmu nás asi především regionální motivy, kdy Jindra jednotlivými básněmi mapuje Sobotecko od Trosek a Žehrovky přes Kost, Pláánek, Roubenku a Semtinskou lípu až po Humprecht, sobotecké náměstí a hřbitov. A mnohé šrámkovské motivy prozrazují, kdo je autorovi vzorem.

Na závěr dnešní knihovničky upozorňujeme všechny, koho zajímá stará sobotecká a dolnobousevská radnice, že jejich popisy a vyobrazení obsahuje dvoudílná encyklopedie **Historické radnice** jilemnického badatele **Zdeňka Fišery**, jejíž 2. díl s vročením 2010 právě vydalo pražské nakladatelství Libri.

-KB-

Pravidelnou rubriku DO SOBOTECKÉ KNIHOVNIČKY tentokrát doplnila i bývalá knihovnice Lenka Dědečková.

Adamovič, Jiří ; Mikuláš, Radek ; Václav Čílek. Atlas pískovcových skalních měst České a Slovenské republiky:geologie a geomorfologie. Vyd. 1. Praha : Academia, 2010.

V přehledu se objevuje Pláánek, Hrubá Skála, Prachovské skály ad.

Almanach literární soutěže Šrámkova Sobotka 2009. Hradec Králové. Středisko amatérské kultury Impuls, 2009.

Balátka, Břetislav a kolektiv. Údolí, soutěsky a kaňony v Čechách, na Moravě, ve Slezsku. 1. vyd. Praha : Olympia, 2009.

Český ráj reprezentují údolí Pláánek, Žehrovka, Želejovka

Cézar, Jan. Na cestě po České republice. 1. vyd. Brno. Jota, 2009.

V televizních reportážích se objevuje i Soboteko, jako hrad Kost, Vesec u Sobotky

Jiří Demel :medailon [sestavila a k vydání připravila Gabriela Haasová]. [Sobotka] : Spolek Zdeňlanců při Šolcově statku, 2009.

Jiří Demel – vlastivědný pracovník, učitel, účastník Šrámkovy Sobotky

Kessner, Robert. Cesta do duše měst. 1. vyd. Praha. Pragoline, 2009.

Malířské texty i ze Sobotky a Jičína

Komárková, Jaroslava. Základní umělecká škola J. B. Foerster a Jičín 1939-2009]. Jičín : Základní umělecká škola J. B. Foerster a, 2009.

Příjemná brožurka se týká i sobotecké pobočky.

Laudin, Radek. Nejznámější pohádková místa křížem krázem po Česku. 1. vyd. Praha : Fragment, 2010.

Stopy českých pohádek zavádějí na Střehom, do Vesce a dalších míst na Soboteco.

Martínek, Jiří. Rodné domy v Čechách, na Moravě, ve Slezsku. 1. vyd. Praha : Olympia, 2010.

Ze Sobotky se setkáváme se známou čtyřkou osobností: Fráňou Šrámkem, Václavem Šolcem, Františkem Věnceslavem Jeřábkem, Karlem Václavem Raisem

Paulík, Ivo. Český ráj. Praha. Ottovo nakladatelství, 2009. 111 s.

Turistický průvodce

Pluhařová, Ilona ; Franc, Václav ; Jindra Josef. Domácí mazlíčci. Jičín : Knihovna Václava Čtvrťka v Jičíně, 2010.

Povídka Sobotáka J. Jindry

Rais, Karel Václav. Ze vzpomínek. Lázně Bělohrad : Městský úřad, 2009.

Vydáno ke 150. výročí narození autora

Větvička, Václav. Poutník okouzlený rodnou zemí. České vyd. 1. Praha : Vašut, 2010.

Poutnická knížka inspirované autorovým pradědečkem – řeznickým tovaryšem. Některá místa ze Sobotecka a Libáňska

RECENZE

Literární archiv Památníku národního písemnictví vydal v r. 2009 už 41. svazek svých sborníků s názvem **Česká literární věda 20. století**. Je věnován 100. výročí narození **univ. prof. Felixe Vodičky**. (Toto výročí jsme loni na stránkách ZŠS připomněli. Prof. Vodička na Šrámkových Sobotkách několikrát přednášel.) Sborník uvádí Šiktancova báseň věnovaná prof. Vodičkovi a v první části přináší dosud nepublikovanou Vodičkovu stať *Dějiny literatury zrcadlem národní individuality*. Ve druhé části jsou studie literárních vědců, jimž byl Vodička blízký, mezi nimi i několika, jejichž přednáškám jsme tu naslouchali, ve třetí části jsou pak vzpomínky, z nichž nás zaujmou zejména vzpomínky Ludmily Budagové, která prof. Vodičku poznala už před více než půlstoletím. Připomíná, že u Vodičky jsem poprvé jedla švestkové knedlíky. Nás však zaujmou zejména její slova ze závěru vzpomínky (napsané v Moskvě 22. ledna 2004): *S duší pana profesora Vodičky mě spojoval a dosud spojuje roční festival Šrámkova Sobotka, který jím byl svého času podporován a kterého se zúčastňoval. Dozvěděla jsem se o tom z jubilejního sborníku, který byl vydán k 40. výročí Šrámkova festivalu (1997) s názvem „Zázrak nového společenství“ (citát z Vodičkova pozdravu Šrámkové Sobotce). Jsem šťastná, že jsme se zase sešli a scházíme s panem profesorem jak v této sbírce, tak v městečku pod Humprechtem. ... a uzavírá díkem, že patřím k společenství lidí, pro které Felix Vodička navždy zůstane Učitelem a velkou vědeckou autoritou.* Sborník doplňuje fotodokumentace z rodinného archivu pana profesora.

Panu profesorovi i paní Budagové budme vděční za vše, čím nás zde v Sobotce obohatili. (Sborník lze získat v Památníku národního písemnictví za 50 Kč.)

Aleš Feters

PODĚKOVÁNÍ

MKS Sobotka děkuje panu starostovi Oseka Josefu Rejmanovi za dar tisků vztahujících se k Sobotce, které zachránil a prostřednictvím Marie Sekerové daroval archivu. Jedná se např. o brožuru J. Bošiny: Padlým legionářům ze Sobotecka, knížku Fr. Soukala: Sobotecké písničky a č. 9 Věstníku hospodářského družstva z r. 1927.

Město Sobotka, MKS Sobotka a MC Ďapík děkují Lukášovi Havránkovi a Jaroslavě Ptáčkové za darování vánočního stromu, který zdobí sobotecké náměstí.

Organizátoři akce KOUZLO VÁNOC V SOBOTCE děkují za sponzorské dary paní Věře Valentové, paní Petře Valentové a paní Vendule Machové.

ŠKOLNÍ STŘÍPKY

EXKURZE DO PRAHY

Letošní zeměpisné exkurze se 6.A jsme odstartovali v úterý 26. října návštěvou Prahy. Zde jsme nejprve navštívili planetárium a pak jako druhé přišlo na řadu Letecké muzeum ve Kbělich. A teď už k samotnému průběhu exkurze.

Krásným autobusem jsme ze Sobotky vyjeli asi v osm hodin. Cesta ubíhala rychle, a tak jsme po chvíli již byli na kraji Prahy. Pak už jsme jeli jen městem a po chvíli jsme zastavili v městské části nazývané Holešovice. Zajeli jsme na parkoviště hokejové Tesla arény a zde vystoupili. Někteří možná vědí, že v Holešovicích je mimo jiné také Průmyslový palác, dnešní Výstaviště, kde celé levé křídlo lehlo popelem. Protože jsme měli ještě hodinu čas, tak jsme tuto památku z roku 1891 celou obešli a pokochali se její krásou. Namísto secesních ozdobíček jsme však viděli očouzenou podezdívku a na ní gumovou halu, která hrůzně kazila historický ráz budovy. Rychle jsme se z tohoto místa přesunuli k hlavnímu programu exkurze - k Planetáriu Praha, které se nacházelo jen několik stovek metrů od Výstaviště. V planetáriu jsme zhlédli program Pohyby Země.

Před vstupem do planetária již čekalo několik tříd z okolí Prahy. My jsme tudíž šli až jako poslední. Vešli jsme do velkého vestibulu a po schodišti nahoru a nízkými dveřmi do velké kopule. Nedokázal jsem odhadnout, jak je kopule velká, až jsem později na internetu

6.A na výletě v Praze.

zjistil, že nejvyšší bod je od podlahy vzdálen 15 m a kopule má průměr asi 23 m. Celková plocha je 843 m². Také jsem se dozvěděl, že se toto planetárium řadí mezi největší na světě. Náš projekční sál se nazýval Cosmorama. Celý strop byl pokryt projekčním plátnem, na které obraz promítá dvanáct počítačů.

To bylo několik málo technických detailů a teď se vraťme k projekci. Usadili jsme se do pohodlných křesel a zaujatě sledovali krásu tohoto unikátního díla. Pan Pavel Soukup jako „hlas z nebes“ mluvil a celá třída pozorně naslouchala, jaké pohyby Země vykonává. Vše bylo vysvětleno zábavnou formou. Když pořad skončil, tak se všichni přesunuli do foyeru. Zde byly umístěny názorné ukázky týkající se Země. Také zde byla prodejna suvenýrů, kde jsme měli možnost si nakoupit věci s astrologickou tematikou. Všichni jsme toho využili, a tak si každý koupil alespoň pohled.

Čas nám uběhl jako voda a my už jsme museli jít do autobusu. Teď nastávala druhá část programu, spíše pro kluky, Letecké muzeum ve Kbělicích. Zde bylo v bývalém vojenském areálu postaveno několik hangárů a v nich různá letadla roztríděná podle období, ve kterých byla používána. Zjistil jsem, že Letecké muzeum má 2 251 kusů sbírkových předmětů, avšak vystaveno jich je pouze 298. Některé větší exponáty byly vystaveny i venku. Na závěr bych chtěl podotknout, že hned za plotem se nachází činné vojenské letiště a s ním i 24. základna dopravního letectva. K zahlédnutí mohl být i vládní speciál Airbus A-391CJ či traktor nakládající do stíhačky rakety. Bylo přísně zakázáno tento prostor fotografovat.

Domů jsme se vrátili asi ve 14:30. Myslím si, že se tento výlet velmi vydařil, i když ve Kbělicích trochu poprchávalo. Příští dny jsme si užívali podzimních prázdnin a již nyní se těšíme na další exkurzi.

Jiří Resl, 6. A

DĚJEPISNÁ EXKURZE ŽÁKŮ 8. TŘÍD - HLEDÁNÍ BAROKA

V polovině listopadu jsme se žáky 8. ročníků zavítali po roční pauze opět do Prahy. Tentokrát jsme se vydali po stopách baroka. Ty nás zavedly nejen na Pražský hrad, ale také do Národní galerie, která sídlí ve Schwarzenberském paláci - v jedné z nekrásnějších a nejzachovalějších renesančních staveb Prahy.

Naše putování za barokem začalo právě v Národní galerii. Nejprve jsme si zopakovali základní informace o tomto slohu - pro kterou dobu je charakteristický, jaké barokní umělce známe apod. Poté jsme se soustředili na dobové malířství a prohlédli si analytickou kopii portrétu Petra Brandla, na níž jsme si mohli znovu uvědomit složitou skladbu barokní malby.

Naše další kroky vedly k obrazům Petra Brandla, Karla Škréty a M. L. Willmanna. Zde se žáci rozdělili do skupin. Snažili se vnímat specifické prostředky barokního vyjadřování a zobrazování, srovnávali je se svými zkušenostmi a snažili se porozumět nejen základům barokního umění, ale také obsahům jednotlivých děl. Pak následovala samostatná práce s obrazy. Někteří

hráli divadlo, jiní vymýšleli barokní legendu, další pracovali s hudební ukázkou. Svá zjištění si skupiny vzájemně prezentovaly. Na závěr první části exkurze nás v přízemí paláce čekala sochařská kolekce, kterou otevírají monumentální kamenné sochy od Matyáše Bernarda Brauna a Ferdinanda Maxmiliána Brokofa.

Po krátké přestávce následovala druhá část programu - Baroko na Hradě. Opět jsme se podívali na některá známá místa. Tentokrát nás ale zajímala barokní přestavba Hradu a barokní výzdoba některých jeho částí. Navzdory nepříznivému počasí se nám v Praze velmi líbilo a už teď se těšíme na další exkurzi.

Mgr. Pavla Kozáková

DĚJEPISNÁ EXKURZE – HOLOCAUST – HANIN KUFŘÍK

Dějiny jsou příběhem obyčejných lidí ... Abychom na to nezapomněli, vydali jsme se s žáky 9. ročníků na exkurzi do Židovského muzea v Praze, tentokrát na téma „Holocaust“. Absolvovali jsme zde interaktivní program s názvem „Hanin kufřík“. Mohli jsme se tak na problematiku holocaustu a druhé světové války podívat z úplně jiné perspektivy – očima malých dětí, které válka zasáhla. Tento program je založen na stejnojmenné knížce, kterou v hodinách literárního klubu četla a rozebírala s dětmi paní učitelka Ortová. Ostatní zájemci měli možnost si knížku vypůjčit ve školní knihovně.

Nejprve jsme si od lektorky vyslechli přednášku a vyzkoušeli si v praxi, co už známe z hodin dějepisu. Poté následoval workshop. Pracovali jsme s dobovými dokumenty o dětech, které byly internovány v Terezíně. Pak každá skupina prezentovala svoje závěry ostatním.

Následovala beseda s pamětníci. Měli jsme tak jedinečnou příležitost hovořit s člověkem, který zažil utrapy druhé světové války na vlastní kůži. Dnes pětasedmdesátiletá paní nám vyprávěla o omezeních, která musela jako malá snášet a jak tyto zážitky poznamenaly její život. I přes prožitá utrpení působila velmi pozitivně.

Pak jsme se vydali na prohlídku Pinkasovy synagogy, kde se dnes nachází Památník českých a moravských Židů, kteří se stali obětmi nacistické perzekuce - jména zavražděných jsou napsána na zdech synagogy. Mimo jiné jsme zde našli jména soboteckých obětí...

Myslím, že tato byla exkurze velmi vydařená. Uzávěřili jsme tak tříletý cyklus besed, exkurzí a jiných akcí na téma „Židovské dějiny“. Mnozí se během tohoto období ptali, proč právě tomuto tématu věnujeme pozornost. Všichni se určitě shodneme, že by se žáci českých škol měli o holocaustu dozvědět. Jako mnoha jiným i tomuto tématu minulý režim nepřál, takže máme co napravovat. Pevně věřím, že tyto vědomosti a zkušenosti přispějí např. k prevenci pronásledování menšin. Žijeme ve 21. století, a tak musíme být otevření a tolerantní vůči jiným náboženstvím, životním postojům nebo stylu života. A k tomu musíme vést i naše děti...

Mgr. Pavla Kozáková

LITERÁRNÍ EXKURZE 9. TŘÍD

Literární exkurze konané naší školou jsou již tradiční podívanou pro žáky 2. stupně. Ani letos nebyli žáci ochuzeni o exkurzi za našimi regionálními literárními skvosty. Tentokrát se účastnili žáci 9. tříd.

Exkurze byla naplánovaná na pondělí 18. října a započala v autobuse se zvoněním školního zvonku. Literární pout' začala v Ostroměři. Zde se nachází muzeum věnované především známému spisovateli Eduardu Štorchovi. Ovšem svou nemalou částí pojednává i o osudu českého filmového režiséra Karla Zemana. Oba pocházejí právě z Ostroměře. Po prohlídce tohoto muzea se naše výprava vydala směr Lázně Bělohrad.

Známe městečko Bělohrad je spjato s Karlem Václavem Raisem. Tento spisovatel se zde narodil a prožil zde i část svého života. V zahradě chátrajícího, leč půvabného místního zámku je situován památník věnovaný životu a odkazu K. V. Raise. Památník je umístěn v prostoru bývalé oranžerie. K vidění zde byly výtisky Raisových knih, obrazy bělohradských roubenek a samotný model Bělohradu z dob života Raise. Po krátké návštěvě zámeckého parku a nezbytném fotografování tříd před zámkem se naše výprava posunula dál.

Za okamžik se na obzoru začal vyjasňovat další cíl literární poutě. Byšičky jsou dnes tvořeny už jen malým, ale udržovaným kostelem s hřbitovem. Území Byšiček kdysi navštěvoval Karel Jaromír Erben. Právě tento kostelík ho inspiroval k napsání známé balady Svatební košile. Také se k Byšičkám váže pověst o zničení osady, která bývala bohatší než samotný Bělohrad.

Další kostel následoval. Tentokrát v Červené Třemešné. Tato dominanta byla postavena v 15. století a náleží k ní i místní hřbitov. I zdejším prostředím se nechal Erben inspirovat. Červená Třemešná údajně sehrála svou úlohu v další baladě ze sbírky Kytice, kterou autor nazval Poklad.

Času nazbyt nebylo, a tak přišlo na řadu ospalé městečko Miletín. V Miletíně se v roce 1811 narodila důležitá osobnost naší literatury, básník Karel Jaromír Erben. S ním se výprava setkala již po několikáté. Teď již důkladně. Ovšem ještě před Erbenem bylo na řadě malé odlehčení v podobě návštěvy podzemní chodby a sklepení. Ve sklepení se nachází i hluboká studna, do které jsme měli možnost nahlédnout. Po krátkém seznámení s Miletínem už na nás netrpělivě čekal Erben. A dočkal se, protože záhy jsme si s prohlédli jeho rodný dům, kde bylo možné zhlédnout artefakty ze života spisovatele včetně výtisků všech knih a dozvědět se zajímavosti z života Erbeny i jeho rodiny. Po vstřebání nových znalostí přišel na řadu odpočinek, jež někdo využil k ochutnání pověstných miletínských modlitbiček v místních cukrárnách.

Cestou zpět se konala poslední, přesto neméně důležitá zastávka v Konecchlumí.

Nad tímto městečkem se do výšky tyčí barokní kostel svatého Petra a Pavla, který byl vystavěn v roce 1729. Největší chloubou již tak zajímavého kostela je cyklus obrazů malíře Vladimíra Komárka Křížová cesta. Celý cyklus jen dokresluje náheru a velkolepost kostela. Po příjemném výkladu pana kostelníka o historii jsme se naposledy vrátili do autobusu a ten zamilil směrem

k domovině většiny z nás, tedy k Sobotce.

Tato exkurze rozšířila obsah výuky literárního klubu. Cílem hodin tohoto volitelného předmětu je seznámit nás žáky se spisovateli, kteří se v našem kraji narodili a jejichž dílo a život jsou s rodným krajem úzce spojeny.

Lubor Jenček, 9.A

ZÁJMOMÉ KROUŽKY PRO ŠKOLNÍ ROK 2010 - 2011

Protože jsme si dobře vědomi, že je stále důležitější, aby děti trávily svůj volný čas plnohodnotně a aby rozvíjely své nadání, nabízí naše základní škola svým žákům celou řadu možností, jak strávit volné chvíle. Děti se mohou zapojit jak do kroužků sportovních, tak do aktivit zaměřených na rozvíjení výtvarného talentu nebo na rozvíjení myšlení. Zájmové kroužky vedou zaměstnanci školy.

Na základní škole pracují čtyři kroužky zaměřené na **výtvarnou činnost** (Miroslava Klovská, Alena Mocáková, Miroslava Drbohlavová, Alena Slavíková), **kroužek šití** (Renata Holubová), **šachový kroužek** (Oldřich Krofta), čtyři **florbalové kroužky** (Radek Štaff, Věra Valentová), dva **kroužky fotbalové** (Radek Štaff) a **mažoretky** (Květa Šourková). Všechny kroužky zaměřené na rozvíjení pohybových schopností využívají školní tělocvičnu, která je i v ostatních dnech maximálně vytížena – je využívána sobotekými organizacemi a veřejností.

N.O.

SPORT

**Z POD HUMPRECHTU
PŘES TAXIS DO CÍLE
VELKÉ PARDUBICKÉ**

Velká pardubická snad každý při vyslovení těchto dvou slov ví, o co jde.

Nejtěžší překážkový dostih evropského kontinentu. A jeden z nejtěžších vůbec. Meta chovatelů ušlechtilých plnokrevníků, trenérů, majitelů i jezdců koní.

Mnoho lidí v České republice si druhou říjnovou neděli zapne televizi, aby, i když se o koně a dostihy běžně nezajímají, sledovali v přímém přenosu klání koní, lidí a jejich životní příběhy.

V neděli 10.10. 2010 se běžel 120. ročník slavné Velké pardubické. Vítěz je znám. Stal se jím Josef Váňa – ikona českého dostihového sportu, který vyhrál tento závod po sedmé. Na start tohoto dostihu však poslal jako trenér celkem pět svých koní. Sedlo jednoho z nich – 8letého černého hnědáka Kobuze svěřil jezdcí Liboru Šimůnkovi.

Na start 120. Velké pardubické nastoupilo 19 koní a jezdců. Mezi jezdci byl Libor jediný nováček na startu. Na tribunách ho povzbuzoval také početný soboteký „fan-klub“.

S Kobuzem určitě nepatřili k favoritům, což prozrazoval i kurz 50:1 na vítězství. Na druhou stranu však patřili do okruhu dvojic pro překvapení, což v celé míře splnili. Dokončili celý kurz bez sebemenší kolize a cíl doběhli na osmém místě.

Libor Šimůnek pochází z Vesce u Sobotky. Své jezdecké začátky zakusil právě pod Humprechtem v JK Sobotka, jehož členem byl od 5. třídy ZŠ až po ukončení studia na SZeŠ v Hořicích. Po absolvování základní vojenské služby odešel Libor do kolébky Turfu – do Velké Británie, kde působil jako pracovní jezdec u před-

Libor Šimůnek v sedle Kobuze v paddocku před zářijovou kvalifikací na VP. Autor : Lenka Janatková

ních britských překážkových trenérů. Jelikož dostihová sezona trvá v Anglii od podzimu do jara a u nás začíná na jaře a končí na podzim, mohl se Libor na sezonu do Čech vracet, aby zúročil zkušenosti nasbírané v domovně překážkových dostihů.

V roce 2008 již Libor dokázal ze 71 startů 14x zvítězit. Několika cenných vítězství dosáhl i v italském Meranu. V šampionátu překážkových jezdců pak obsadil 6. místo.

V roce 2009 mu už štěstí tolik nepřálo a jako snad každý překážkový jezdec léčil své zranění.

Ovšem letos v sezoně 2010 už zase Libor patří k nejlepším překážkovým jezdcům v ČR.

Ze 72 startů dokázal vytěžít 9 vítězství, a v Šampionátu překážkových jezdců obsadil 5. místo. Na dotacích vyjezdil majitelům koní bezmála 1 milion Kč.

Jako partnera pro svého koně si ho vybral právě Josef Váňa. Libor s Kobuzem musel nejdříve projít sítí kvalifikací pro Velkou pardubickou. V první květnově-doběhl čtvrtý a ve druhé - v září, si ještě o jedno místo polepšil a dokázal, že na start Velké určitě patří.

Gratulujeme Liborovi ke krásnému umístění v našem nejslavnějším dostihu a přejeme mu, aby další sezony byly přinejmenším tak dobré jako ta letošní.

Za JK Sobotka Alena Brixí

Libor s Kobuzem (č.14) nad Taxisovým příkopem... foto: Zenon Kisza

...a v cíli Velké pardubické ...(uprostřed) foto: Zenon Kisza

SPOLEČENSKÁ OZNÁMENÍ

Svatební statistika

V r. 2010 bylo k 7.12. 2010 v matričním obvodu Sobotka uzavřeno celkem 60 sňatků, z toho:
3 sňatky byly církevní
21 na hradě Kost
21 na zámku Humprecht
15 v obřadní síni
3 jinde

JUBILEA

občanů, kteří oslavili 80, 85, 90 a více let, mají trvalý pobyt v Sobotce a v našich připojených obcích a současně vyjádřili písemný souhlas se zveřejněním svého životního výročí ve Zpravodaji Šrámkovy Sobotky.

16. září se před 85 lety v Sobotce narodila paní **Věra Husová**. Převážnou část aktivního života však strávila v severočeském Liberci. Do Sobotky se vrátila s manželem do rodinného domku po rodičích až v důchodovém věku. Společně s mužem vychovala dvě úspěšné dcery, dnes povoláním lékařku a profesorku. V současné době se těší ze své vnučky, rovněž vysokoškolačky. Paní Husová patřila mezi ty seniory, kteří zůstávají i ve vyšším věku společensky činní. Dlouho

aktivně působila v místní organizaci baráčníků, chodila do Sokola,... Nyní však ji v těchto aktivitách brání určitý zdravotní problém, ale i tak chodí podle možnosti pomáhat při prodeji v charitním šatníku.

80 let oslavil 27. října sobotecký rodák pan **Josef Zahradka**. Rod Zahradkových je znám jako rod, ke kterému patřil přirozený vztah k zemědělské půdě. Nejinak tomu bylo i u tohoto jubilanta. Nejprve soukromě hospodařil, později, když byla tato činnost združstevněna, pracoval ve výkupu ovoce v Sobotce. U této činnosti zůstal až do důchodového věku. Během života si v Sobotce postavil s manželkou rodinný domek. Společně vychovali dvě děti, syna a dceru, a mají čtyři vnoučata. Manželka o něm tvrdí, že je stále, i ve vyšším věku, velice pracovitý, což prý udržuje jeho celkem dobrou zdravotní kondici.

17. listopadu, v den významného státního svátku, oslavila již 90. narozeninové výročí paní **Libuše Drholcová**. Optimistická, usměvavá a stále plná elánu žije s širší rodinou v domku v Sobotce. V současné době probíhá v domě rekonstrukce, jak sama říká, jsme stále ve výstavbě. Je obdivuhodné, jak dobře a s jakým pochopením tento stav paní Drholcová bere. Z vyprávění jubilantky bylo zřejmé, že ráda vzpomíná na vše, co bylo v životě hezké, na své mládí, na různé společenské akce, na zajímavou práci, která ji bavila, i na celý dlouhý život se svým druhým manželem, protože poprvé byla vdaná jen krátkou dobu. Manžel jí tehdy na následky zdravotních problémů zemřel po třech letech společného života. Nyní si paní Drholcová užívá svého pravnuka a docela se bavila i na letošní výroční baráčnické schůzi.

Všem jubilantům hezké další dny jejich života a v předvánočním čase pohodu a klid přeje ještě jednou

Jaroslava Vraná

Paní Jaroslava Vraná na vlastní žádost ukončila svoji dlouholetou záslužnou činnost v podobě návštěv jubilantů a psaní příspěvků do ZŠS. Díky ní jsme se dozvěděli mnohé o nejstarší žijící generaci Soboťáků. Redakce i Město Sobotka jí tímto mnohokrát děkují.

VÝZNAMNÉ JUBILEUM MARIE SEKEROVÉ

V půli listopadu oslavila významné „kulaté“ jubileum paní učitelka Mgr. Marie Sekerová. My, účastníci Šrámkových Sobotek, jsme asi mnohdy byli mylně přesvědčeni, že je rodilá Soboťačka. Když jsem přijel na svou první ŠS (1967), byl jsem téhož mínění. To vedla exkurzně vzdělávací učitelkou základnu „starostenka“ Drahomíra Bílková-Kyzivátová a její syn Karol Bílek byl její „pravou rukou“, vydával tehdy cyklostylovaný „deník“ – festivalový zpravodaj a „byl všude“. Marie byla tehdy mladá maminka s malou dcerkou. Přesto se soboteckého dění v mezích možností účastnila, postupně stále intenzivněji, až pak „generační střidou“ to byla ona, kdo organizoval učitelskou základnu.

Poznali jsme ji a vždy oceňovali jako spolehlivou, obětavou, odpovědnou a svědomitou organizátorku. Množství obtíží a překážek, které se jí stavěly do cesty

zejména v období normalizačním, už dnes těžko kdo pochopí. Musela třeba čelit i výtkám, „jak to, že je v Sobotce...“ ten či onen, kdo se tehdy zrovna nelíbil vládnoucím funkcionářům. Učitelskou exkurzně vzdělávací základnu organizuje a vede už neuvěřitelných 35 let. To je množství práce, množství dnů i nocí tomu věnovaných, které si málokdo umí představit. Mimo to byla i předsedkyní Osvětové besedy, je členkou přípravného výboru Šrámkovy Sobotky, vede kulturní komisi města, podílí se na mnoha dalších soboteckých aktivitách.

Narodila se prý v Lanšperku kousek od Ústí nad Orlicí, což je „konec světa“ pod Strážným vrchem (584 m n.m.), gymnázium, tehdy ovšem „jedenáctiletou střední školu“ vystudovala v krásné, historické Litomyšli, Vyšší školu pedagogickou pak v Praze. Tu absolvovala v roce 1960 a na umístěnkou šla pak do Chroustovic, což je jiný „konec světa“ kus od Vysokého Mýta. Odtud prý jednou na začátku července přijela jako učitelka–češtinářka na Šrámkovu Sobotku; a to se jí stalo osudným. Sobotka získala nejen pečlivou a svědomitou učitelku, ale i ... jak uvedeno výše.

Za Sobotku, za stovky žáků i za kolegyně a kolegy ze sobotecké „základky“ ji jistě děkovali a blahopřáli jiní. Za všechny ty, které jsi za ta dlouhá léta na začátku prázdnin v Sobotce uvítala, ubytovala, zajistila jim krásný, nabitý první červencový týden ve vždy milém městečku, Ti, milá Marie, přeji opravdu z celého srdce jen dobrá léta další ve zdraví, spokojenosti, v radosti z vnoučat. Přeji Ti hodně sil do všech starostí a prací, které Tě ještě čekají, které si nakládáš na svá bedra.

Aleš Fetters

Ke gratulantům se přidává i redakce ZŠS a Město Sobotka. Přejeme pevné zdraví a hodně elánu do další činnosti.

POSLEDNÍ SBOHEM FRANTIŠKU STAŠKOVI

Na přelomu října a listopadu jsme dostali smutnou, bohužel již delší dobu očekávanou zprávu, že 25. října 2010 zemřel v Sobotce v kruhu své rodiny ve věku 86 let pan František Staška, „sobotecký rodák, skaut, ochotník a hasič“, jak říká rodinné smuteční oznámení s pohledem na

Humprecht a se Šrámkovými verši v záhlaví. Stovky jeho přátel a známých se s ním přišly 5. listopadu roz-

loučit do chrámu sv. Maří Magdaleny. Záplava kytic a věnců, zpěv a velebné tóny varhan, hasičská čestná stráž, vlídná a důstojná útěšná slova pana děkana Zdeňka Maryšky. Před kostelem další davy lidí, starobylá dechová hudba, na náměstí před Staškovým domem hasičské rozloučení za houkání sirén požárních vozů. Obřad připomínající pohřby významných soboteckých osobností před dávnými desetiletími. Snad jen tradiční pohřební vůz tažený Rulcovými koni, pánové Patříčny a Zakouřil a dlouhý průvod na hřbitov chyběli; Františka odvezlo z náměstí moderní Krejčíkovo pohřební auto...

Psal jsem o Frantovi několikrát a snažil jsem se vždy poděkovat mu za práci, kterou odváděl jako „sobotecký rodák, skaut, ochotník a hasič“ svému městu a širokému okolí. Nechtěl bych se proto opakovat, ale musím připomenout i další oblasti, v nichž pro své rodiště působil. Byl totiž i předním činitelem Sdružení rodičů a přátel školy, členem redakční rady a dlouholetým dopisovatelem Zpravodaje Šrámkovy Sobotky, knihovníkem Městské knihovny Fráni Šrámka, členem organizačního týmu festivalu Šrámkova Sobotka, vlastivědným pracovníkem, který shromáždil a sepsal cenné údaje o soboteckém skautingu, o účastnících a obětech 1. a 2. odboje ze Sobotecka, o soboteckém divadle, shromažďoval fotografie a četné další památky staré Sobotky, pracoval v Osvětové besedě atd., atd. Díky jemu jsem se seznámil se skautskými ideály, od něho jsem si půjčoval „mayovky“ a další knihy, učil jsem se čestností, přímému jednání a umění povznést se i nad pomluby některých někdejších přátel.

Není lehké loučit se s člověkem, kterému my Sobotečtí vděčíme za tolik dobrého. Těch několik výše uvedených slov a vět zdaleka nevyjadřuje rozsah Františkových aktivit. Vždyť co všechno se skrývá jen za slůvkem „ochotník“: na 30 větších i menších rolí (od skautského představení hry E. Holana Jirkův velký vynález z roku 1938 po postavy ve Stroupežnického veselohrách Zvikovský rarášek a Paní mincmistrová z roku 1963), několik samostatných režii (od Karvašovy Půlnoční mše z roku 1960 přes Langerův Grandhotel Nevada 1961 po Vrchlického Noc na Karlštejně 1965), k tomu řada pomocných režii a hlavně prací inspicienta (jmenujme alespoň nezapomenutelný Kafkův – Raisův Skleník z roku 1960 nebo Jiráskovu Lucernu a Březovského Nebezpečný věk z roku 1961). Dokonce i výpravu si zkusil (např. Kožíkovo Přátelství z roku 1958). Byl rovněž jedním z prvních členů Recitačního studia Šrámkova domu (vzpomínáme třeba na pořad Krásných paní milování v roce 1964). Na divadelní prkna přivedl i svou manželku Mílu a děti Jirku a Evu. A v roce 1960 – 1965 doplnil vzácnou divadelní pamětnici soboteckých ochotníků údaji za léta 1937 – 1965 (napsal 101 stran číslovaných 242-342).

A stejně podrobně by se dalo psát o všech dalších úsecích jeho práce. Zvláště hasiči v něm budou mít dlouho svůj vzor – vždyť pracoval i na celostátní úrovni a byl odměněn nejvyšším hasičským vyznamenáním.

František Staška byl důstojným pokračovatelem tradice svého starého soboteckého rodu. Jeho prapředek Adam Staška „řemesla ševcovského z Hořic rodilý“ přišel do Sobotky už roku 1667. My starší pamatujeme dobře tři poslední generace Františků Stašků: dědečka – obchodníka a funkcionáře městské samosprávy, který

postavil moderní obchodní dům s textilem na náměstí (dnešní oblíbenou cukrárnu Stáza), otce, ruského legionáře a soboteckého „konzula“, u něhož se museli hlásit všichni rodáci po příjezdu do města, a který znal perfektně rodinné vazby celého Sobotecka, a syna, jehož zásluhy jsme se snažili alespoň stručně přiblížit.

Františku, budiž Ti země soboteckého hřbitova pod Humprechtem lehká!

Děkujeme za vše a nezapomeneme!

Karol Bílek

Děkujeme všem, kteří se dne 5. listopadu 2010 přišli naposledy rozloučit s panem Františkem Staškou, za jejich projevy soustrastí a hezké vzpomínky na chvíle, které s ním prožili.

Rodina Staškova

ZEMŘEL VLADIMÍR MIKULE

Z Lomnice nad Popelkou nám došla (bohužel až po uzavěrci minulého čísla) smutná zpráva, že ve středu 29. září náhle zemřel ve věku 88 let pan **Vladimír Mikule**. Setkávali jsme se s ním pravidelně na vernisážích a dalších akcích v Sobotce, ještě i letos. Patřil k blízkým přátelům Karla Samšínáka, spolu s ním a Jaroslavem Vitáčkem vydávali před lety nepravidelný časopis – sborníček Okno, věnovaný tvorbě Vladimíra Komárka. Tam jsme mohli poprvé číst Komárkovy vzpomínky, k jejichž napsání jej jeho přátelé podnítili – Pojednání o mé radostné cestě od kolébky ke krematoriu aneb Od puberty ke klimakteriu. Vyšly později i několikrát knižně. Vladimír Mikule v Okně postupně uveřejňoval soupis Komárkovy grafické tvorby. Zůstanou nám na něj jen ty nejlepší vzpomínky, ale i desítky exlibris a zejména novoročenky, které mívaly na jedné straně grafiku Komárkovu a na druhé verše Jaroslava Seiferta. I s ním byl v blízkém přátelském vztahu. Svou unikátní rozsáhlou seifertovskou sbírku věnoval před lety lomnickému muzeu, v jehož stálé expozici můžeme vidět výběr z ní. Seifertova báseň Nad obrazy Vladimíra Komárka vznikla z Mikuleho iniciativy. Byl to člověk nesmírně obětavý, pracovitý, přátelský. Bude chybět mezi bibliofily, sběrateli drobné grafiky, ale i mezi přáteli Sobotky a Šolcova statku.

-AF-

OPUSTILI NÁS NAVŽDY

říjen

Dne 25. října zemřel ve věku 86 let pan František Staška, sobotecký rodák, skaut, ochotník a hasič. Dne 27. října zemřel ve věku 89 let pan Miloslav Ulrych ze Sobotky. Dne 29. října zemřela ve věku 70 let paní Zdeňka Honzejková ze Sobotky. Dne 30. října zemřel ve věku 77 let pan František Skrbek, rolník na odpočinku z Vesce.

listopad

Dne 9. listopadu zemřela ve věku 86 let paní Marie Dvořáková ze Sobotky. Dne 10. listopadu zemřel ve věku 76 let pan Jan Pažout ze Zajakur. Dne 12. listopadu zemřel ve věku 55 let pan Libor Bahenský z Mladé Boleslavi.

MASÉRSKÉ SLUŽBY

klasické, relaxační i léčebné,
masáž baňkami,
lávové kameny, reflexní terapie plosky

VÁNOČNÍ AKCE 1. 12. - 19. 12.
CELKOVÁ MASÁŽ 350,-

CENÍK

Klasické masáže

Záda + šíje (45 min) - 280,- Kč

Záda (30 min) - 200,- Kč

Šíje (15 min) - 150,- Kč

Celé tělo (60 - 90 min) - 450,- Kč

Reflexní terapie chodidel

(40 min) - 250,- Kč

Baňková masáž

Záda + šíje (50 min) - 300,- Kč

Léčivé pokládání baněk (15 min) - 80,- Kč

Masáž lávovými kameny

Částečná masáž záda + šíje (45 min) - 300,- Kč

Celková masáž (60 - 90 min) - 400,- Kč

Partnerská masáž

Klasická masáž zad a šíje + zahřátí lávovými ka-
meny - 700,- Kč

Kontakt

Zina Steinerová

Tel. 777 935 630

Jičínská 300 (Zdravotní středisko, 1. patro),

Sobotka

zinaf@seznam.cz

SVIJANY CUP TURNAJ V MARIÁŠI

IX. ROČNÍK

KDY : 18.12.2010 PŘEJÍMKY : 8-8,45 hod.

KDE : CHATA NEBÁKOV – ZNAČENÁ ODBOČKA V OBCI ROVEN.
OBEC ROVEN JE MEZI LIBOŠOVICEMI A MLADĚJOVEM
CESTA BUDE PROTAŽENA A POSYPÁNA

JAK : PĚT KOL PO 60 min.

CO : VOLENÝ VE TŘECH OSOBÁCH

ČÍM : KARTAMA

KOLIK : 150 Kč (v ceně oběd)

VIII. ROČNÍK MISTROVSTVÍ ČESKÉHO RÁJE 2011 – TERMÍNY :

25. dubna - IX. ročník - VELIKONOČNÍ TURNAJ

17. září - XI. ročník - TURNAJ NEBÁKOV

17. prosince - X. ročník - SVIJANY CUP

KONTAKT 603 319 946 nebo 721 863 103

e-mail : mariasceskyraj@seznam.cz

*Vážení čtenáři v příštím, již 48. ročníku ZŠS mů-
žete očekávat dvě výraznější změny. Tou první je
změna grafické podoby a druhou je zvýšení ceny
zpravodaje ze současných 12 Kč na 15 Kč.*

*Za vyšší cenu tak chceme nabízet vyšší kvalitu
Zpravodaje Šrámkovy Sobotky.*

*Přejeme vám klidné Vánoce a šťastný nový rok a
věříme, že zůstanete věrnými čtenáři. Děkujeme.*

Redakce ZŠS

Opravy a servis PC

servis, instalace Windows a jiného SW,
nastavení, zprovoznění, konzultace atd.

tel.: +420 605 514 870

e-mail: ARoxPC@seznam.cz

ICQ: 636 523 161

Přímo u Vás!

MKS Sobotka a T.J. Sokol Sobotka:

ŠTĚPÁNSKÁ ZÁBAVA

sobota 25.12. 20:00
Sokolovna Sobotka

DJ Zdeněk Vranovský
z Rádía OK

Vstupné 70 Kč

Zpravodaj Šrámkovy Sobotky vydává MĚSTSKÉ KULTURNÍ STŘEDISKO SOBOTKA
nám. Míru 3, 507 43 Sobotka, tel. 493 571 618, e-mail: mks@sobotka.cz, www.sobotka.cz
Odpovědný redaktor: Jan Janatka, Redakční rada: K. Bílek, P. Havlová, M. Jalovecký, M. Sekerová, L. Vejclová
Grafická úprava: Jan Janatka. Tiskne RK TISK, Hradecká 1130, Jičín, 493 546 911
Podávání nov. zásilek povoleno ČP, s.p. - OZ V. Čechy č.j. P/2 -1440 / 98 ze dne 3. 3. 1998
ISSN 12 12 -7906 MK ČR E 11 563 **Uzávěrka dalšího čísla 31. 1. 2011**